

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

23 aprilie 2018

AZ nr. 18

Biroului Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 al Constituției Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.10.2003.

Anexe:

1. Proiectul de lege.
2. Nota informativă.

Deputați în Parlament:

M. Chiriac
Zotea-Darnea Alina
Yon Apostol
Roman Botan
Casiu Ion
Vlas Ștefan
Vodorean Bogdan
Cosoi Petru
Carp dilian
Căuș
D. Căuș
Căuș
Căuș
Căuș

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI

23 04 124 18

LEGE
privind modificarea și completarea
Legii privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.10.2003

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. Legea nr. 397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397–399, art. 703), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:

1. Alin. (4) al art. 5, se expune în următoarea redacție:

„(4) Veniturile bugetului central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special și bugetului municipal Chișinău se formează din:

1) venituri proprii:

a) taxele pentru resursele naturale;

b) impozitul privat (conform apartenenței patrimoniului);

c) alte venituri prevăzute de legislație;

2) defalcări de la următoarele tipuri de impozite și taxe de stat:

a) impozitul pe venitul persoanelor fizice – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special și al municipiului Chișinău;

b) impozitul pe venitul persoanelor juridice – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special și al municipiului Chișinău;

c) taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și la serviciile prestate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special și al municipiului Chișinău – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special și al municipiului Chișinău;

d) accizele la mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special și al municipiului Chișinău – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special și al municipiului Chișinău;

3) transferuri prevăzute la art.11 din prezenta lege;

4) granturi;

5) mijloace speciale; ”.

2. La alin. (5) al art. 5, textul „și bugetului municipal Chișinău” se exclude.

3. Alin. (5) pct. 2) al art. 5, se expune în următoarea redacție:

„2) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice – 45% din volumul total colectat pe teritoriul municipiului Bălți (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului);”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege privind modificarea și completarea
Legii privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.10.2003

Precum este bine cunoscut, autonomia financiară reprezintă condiția „*sine qua non*” a descentralizării administrative, iar pentru a se realiza autonomia financiară, colectivitățile locale trebuie: să dispună de resurse proprii suficiente pentru a face față responsabilităților ce le revin; să-și poată determina în mod liber veniturile și cheltuielile; să nu fie supuse decât unui control a posteriori privind deciziile lor financiare.

Ca urmare, autonomia financiară implică crearea unor sisteme ale finanțelor publice locale eficiente, echitabile și corelate cu necesitățile și politicile locale.

Obiectivul oricărui sistem de finanțare este de a acoperi acele cheltuieli publice și executarea acelor sarcini stabilite pentru autoritățile publice locale.

Întrucât nu există un sistem universal sau ideal de finanțare a colectivităților locale, sunt stipulate, cu siguranță, anumite principii de care urmează a se ține cont, și anume cele enunțate în art. 9 al Cartei Europene a Autonomiei Locale.

O autonomie financiară eficientă implică un anumit grad de control al fluxurilor financiare de către colectivitățile locale. Ea se referă la mărirea controlului autorităților locale asupra resurselor financiare, fie în termeni de repartizare a cheltuielilor, fie de generare a veniturilor.

Municipiul Chișinău, fiind înzestrat cu diverse competențe descentralizate, trebuie să fie în măsură să arbitreze opțiunile sale financiare, fără să fie însă supus unui control a priori de stat sau tehnic din partea altei autorități, ci doar unui control a posteriori în ceea ce privește legalitatea, iar autoritățile locale municipale să aibă posibilitatea să decidă, în mod liber, nivelul cheltuielilor lor fără a fi constrânse în mod exagerat în ceea ce privește nivelul resurselor. Pentru aceasta, veniturile și cheltuielile trebuie să fie adaptate unor exigențe proprii care să nu ducă la încălcarea libertății de administrare.

În ceea ce privește cheltuielile, dihotomia clasică între competențele delegate de către stat și competențele exclusive influențează puternic realitatea autonomiei financiare, întrucât mijloacele financiare acumulate în municipiul Chișinău sunt redirecționate către alte autorități publice în funcție de interesul coaliției de guvernare, ținând cont de planurile electorale în alegerile Parlamentare.

La moment, singura unitate administrativă ce dispune de o vastă autonomie financiară este Găgăuzia (Gagauz-Yeri), unitate căreia neîntemeiat i s-au acordat aceste facilități în coraport cu municipiul Chișinău, care este capitala Republicii Moldova.

La o simplă analiză, sub aspect comparativ constatăm că, spre exemplu, în anul 2017, în raza teritorială a municipiului Chișinău, de către chișinăuieni a fost achitată la Bugetul de stat suma de 10 436 296 630 (zece miliarde patru sute treizeci și șase milioane două sute nouăzeci și șase mii, șase sute treizeci) lei, dar pentru chișinăuieni s-au utilizat în anul 2017 suma de 1 731 787 600 (un miliard șapte sute treizeci și una mii șapte sute optzeci și șapte mii șase sute) lei.

Sub aspect comparativ relevăm următoarele date statistice (pentru anul 2017), la acele tipuri de încasări bugetare, care în opinia subsemnaților urmează să revină, de drept, locuitorilor capitalei, ca fiind plătitorii acestora, conform tabelului:

Nr.	Denumirea clasificăției economice de venituri	Bugetul de stat	Bugetul UAT Chișinău
		<i>mii lei</i>	
1.	Impozit pe venitul reținut din salariu	1 127 532 500	1 173 287 090
2.	Impozit pe venitul persoanelor fizice ce urmează a fi achitat la buget conform declarațiilor depuse	43 952 750	47467580
3.	Impozit pe venitul aferent operațiunilor de predare în posesie și/sau folosință a proprietății imobiliare	4 756 760	4852720
4.	Impozit pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător	2 001 885 090	0, 00
5.	Impozit pe venitul reținut la sursa de plată	321 140 980	0, 00
6.	Impozit pe venit reținut din suma dividendelor achitate și veniturilor îndreptate fondatorilor – întreprinzătorilor individuali	392 165 570	0, 00
7.	Impozit pe venitul din activitatea operațională	68 367 010	0, 00
8.	Impozit pe venitul din activități profesionale în sectorul justiției	23 773 450	0, 00
9.	Impozitul pe avere încasat în bugetul de stat	39 834 690	0, 00
10.	Taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova	4 849 098 030	0, 00
11.	Accize la rachiu, lichioruri, divinuri și alte băuturi spirtoase produse pe teritoriul Republicii Moldova	141 808 480	0, 00
12.	Accize la berea produsă pe teritoriul Republicii Moldova	166 424 810	0, 00
13.	Accize la produsele din tutun produse pe teritoriul Republicii Moldova	97 974 200	0, 00
14.	Accize la bijuterii (inclusiv bijuterii cu briliante) produse pe teritoriul Republicii Moldova	3 195 770	0, 00
15.	Taxa de licență pentru anumite genuri de activitate	54 623 880	0, 00
16.	Taxa pentru comercializarea gazelor naturale destinate utilizării în calitate de carburanți pentru unitățile de transport auto	8 836 010	0, 00
17.	Taxa pentru mărfurile care în procesul utilizării cauzează poluarea mediului	211 192 780	0, 00
18.	Plata pentru poluarea mediului în limitele/cu depășirea normativelor stabilite	74 261 900	0, 00
19.	Alte plăți pentru poluarea mediului	1 550 280	0, 00
20.	Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova	288 699 930	0, 00
21.	Vinieta	84 975 400	0, 00
22.	Dividende primite de la cotă parte a proprietății publice în societățile pe acțiuni în bugetul de stat	74 179 540	0, 00
23.	Defalcări de la profitul net al întreprinderilor de stat (municipale) în bugetul de stat	37 713 340	0, 00

Din datele expuse, în opinia subsemnaților, este neîntemeiată reținerea sumelor specificate și arogarea de către Guvern a dreptului de a utiliza mijloacele financiare, achitate de consumatorii chișinăuieni, cum sunt accizele și TVA, antreprenorii locali, cum este impozitul pe venit, sau taxa de drumuri, taxa pentru poluare etc., ori drumurile sunt în Chișinău, și poluarea, la fel este resimțită de chișinăuieni. Atare mijloace

financiare urmează a fi utilizate anume în municipiu, pentru construcția drumurilor, refacerea și protecția mediului înconjurător etc.

În fond, în municipiul Chișinău, capitala Republicii Moldova, locuiesc permanent peste 820 000 de persoane, inclusiv suburbiile. Chișinăul este mai mare decât jumătate din capitalele Europei și orice Plan strategic pentru dezvoltarea orașului trebuie perfectat după chipul și asemănarea metropolelor europene.

Complexitatea municipiului este foarte mare și cuprinde 18 suburbii și 5 sectoare, existând împreună sate, comune și orașe.

Din acest motiv, capitala are nevoie de o nouă Strategie de dezvoltare, ce se impune a fi unitară, având ca obiectiv uniformizarea gradului de dezvoltare a infrastructurii și a urbanizării.

În municipiul Chișinău activează peste 100 de mii de agenți economici și aproximativ 350 000 salariați.

Credem că autoritățile locale din capitală, similar celor din unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, urmează să primească cea mai mare parte din banii încasați din taxe și impozite pe teritoriul municipiului.

Din acest motiv, prin proiectul înaintat propunem ca veniturile bugetului municipal Chișinău să fie completate și din sursele dobândite în mod legal de la locuitorii capitalei și anume prin expunerea într-o nouă redacție al alin. (4) din art. 5 al Legii nr. 397/2003.

În prezent, Guvernul încalcă principiile europene ale autonomiei financiare locale și reține cea mai mare parte din mijloacele financiare încasate de la chișinăuieni.

Din momentul adoptării Legii supuse modificării, autorităților locale, în special municipiului Chișinău, le-au fost delegate o mare parte din sarcinile administrației publice centrale ce țin de salubritatea și gestionarea deșeurilor, protecția mediului înconjurător, infrastructură și planificarea locală, etc., delegare efectuată contrar dispozițiilor art. 6 alin. (4) din Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006, potrivit căruia delegarea de competențe este însoțită obligatoriu de asigurarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării acestora.

Din considerentele invocate, proiectul de Lege înaintat are ca scop restabilirea echității sociale și juridice, prin consolidarea autonomiei financiare a administrației publice locale din municipiul Chișinău, precum este garantat de Carta europeană a autonomiei locale.

Deputatul

